

ava ribnjačar-

Ova jesenja radna, jer evo o neprekidno okupu. Mnogo od svojih njačarstvu su paljena svjetzraka svitanja

lam istu sliku radnici znaju što su zadu tišini, mirno, ljudi boje da lje spava. Ali je na nogama. čuvari, koji su poslije probdi-

ovih ljudi na o je teže biti: stav, direktor, na kiši, vjetru zeblih ruku i mrežu u kojoj uk par vagona a licu svakoga i mišići a njele ruke čvrsto je mreže dok obija kabanicu, tijela i uvlači i cijepa i ci-

tabli zvanog — VI. — Sav iljen i radnici apašu mrežom privukli kraju di riba. Najneotporniji na šaran, linjak, bijela ili divlja ribe je na na-

sipu ili na samome tlu ribnjaka, tu je i kantar (vaga) sa knjigom gdje pristav mjeri i bilježi vrste, komade i težine riba i nema vremena gurnuti zamrznute ruke u džepove svojih pantalona, da bi ih barem malo zagrijao te olovka među njegovim prstima nezgrapno stoji. I sve to ide tako do buradi na vagonetima industrijske željeznice koje vuku konji a na kojima stoji Anton, direktor ovoga Ribnjačarstva, i kada ga pogledam odozdo izgleda mi kao Napoleon sa slika tako poznate borbe kod Waterloo-a, jer se je postavio gore da ima bolji pregled, da nareduje, savjetuje i lakše priskoči u pomoć tamo gdje treba. A napunjena burad sa ribom odvoze se dalje u nove table ili ribnjake i sve to ide kao po vrpci i ni po čemu ne bi razlikovao ovu vrpce od vrpce, recimo, na proizvodnji cipela u tvornici obuće samo što se na ovoj vrpci nalaze druge stvari i što ova vrpca teče negdje napolju, u vodi, na kiši i u dubokom blatu iz koga se teško izvlače noge u gumenim čizmama i gdje često izvučete nogu a čizma ostane.

Kada se pripremi riblji paprikaš ili riblja čorba, već prema tome kako se gdje to zove, onda se prekida posao. I sve to ne traje cijeli sat vremena. Ovdje, na ovome poslu, radeći sa živim materijalom, sa živom ribom, nema čekanja. Svi su tu toga svijesni i svi ribarski radnici poslije svršenog ručka.

Nakon duljeg perioda kiša, pojavio se lijep sunčani dan. Znamo mi ribići osjećaj da u sezoni ribolova na štuku prolaze medjelje kišne i tmurne sa visokim vodostajem, vode kavine boje, kada je ludost poći sa blinkerom na vodu, a da nakon toga voda opadne i postaje suro-zelenkasta kada već ribić može računati na uspjeh.

ne čekajući nikakav znak sirene ili zvana, ne gledajući nikakav sat prihvaćaju se posla. A posao se odvija dalje, rijetko kraće a često prilično duže od određenog, devetsatnog, radnog vremena pa do u mrklu noć, sve dok se i posljednji komad ribe, zapasan u mreži, ne preveze tamo gdje je to već ranije određeno. Eto, ta svjesna disciplina i ljubav za posao svih ljudi ovoga radnoga kolektiva daje mu snagu i čvrstinu koju osjetite već pri dolasku na ove ribnjake.

Proveli smo osam dana na Našičkim ribnjacima, prokisli, prozebli i po cijeli dan na nogama, a da nismo osjećali toliko umora. Možda je tomu i razlog vedrina lica ovih vrijednih radnih ljudi, ovih ribara, sa kojima je provedeno vrijeme bilo ugodno.

I na povratku nas je pratila kiša, kada nas je drezina vraćala na željezničku stanicu Našička Breznica. Bilo je 22 sata. Iza sebe smo ostavljali ribnjake u svjetlu električnih sijalica, koje su danas duže vremena gorile jer je uprava ribnjaka svršavala planiranje za iduću godinu. Vraćali smo se natrag puni utisaka, puni razumijevanja za ove nepoznate ljude, koji sa toliko nпора i ljubavi rade na ribnjacima. I još sa nečim!? Sa materijalom kojim ću se odužiti obećanju da nešto napišem.

Mag.

JEDAN — NENADANI USPJEH

Takovo je stanje vode bilo 6. novembra i sunce me vuklo da na mojoj toliko voljenoj Korani okušam sreću.

Nisam stvar ozbiljno uzeo, već samo da se prošetam nakon rada na svježem zraku, pa sam uzeo samo jedan blinker (10 cm), batinu i rolu.

Kako mi stan nije daleko do same vode, to sam ubrzo nešto pojeo i br-

žim korakom nego inače stigao do vode. Voda je bila dosta visoka i brza, pa sam pošavši nizvodno (od Turanjskog slapa) tražio zatoniće uz vrbe gdje je voda bila mirnija, a ponekad se uslijed otpora kretala i protivnim tokom. Tražio sam ribu uz vrbe, pa čas po sredini vode, no nijedna da uhvati metalni zalogaj, koji mi je svojim prirodni pokretima ulijevao nadu u uspjeh i gonio me sve dalje.

Sa »Kapitalkom« od 7½ kg

Stigoh do napajališta i kako je blago baš bilo na vodi, to sam zapužio cigaretu i porazgovorivši se sa čobanima sačekao da se voda umiri.

Bacim uz vrbe lijevo, pa desno ali bez uspjeha, tada jedan hitac na sredinu rijeke i tek što je blinker prošao koji metar puta, trzaj da mi je srce zastalo. Kao uvijek u tom trenutku, brzinom procijenim situaciju i zaključim da ne dozvolim ni lijevo ni desno već samo ravno u pravcu nizine napajali-

šta, jer sam krenuo bio malo podalje gdje je obala bila oko pola metra visoka i zaraštena. »Teta« se očajno bori, vuče čas u dubinu, čas na lijevo, čas desno li u jednom času ni makac. Vučem polagano otpor je sa osjećajem kao da sam izgubio ribu i zapeo u podvodnu kladu. Vučem polagano i u času opet trzaj i nastaje ponovna borba. Biti će da je bila zapela u podvodno bilje, koje se u ljetošnjoj suši stvorilo u čitave podvodne prašume, pa je mojim stalnim potezanjem morala napustiti svoje mjesto. Bojao sam se da će ponoviti svoj podvig i odlučio se na energični rad, no prejak potezati nisam smio, jer je Najlon tanak i mnogo rabljen, pa je ta okolnost nailagala maksimalni oprez. Popuštao sam lagano, kada je napetost bila prevelika, a »radlao« kada je ona nešto popustila. Već je dosta vremena prošlo, a tetu još nisam vidio. Valjala se kojih desetak metara daleko, i po talasima vode prosuđivao sam da je komad koji ću teško izvaditi, jer nemam ni mreže ni kuke, a vući na obalu je prevelik rizik.

Još nekoliko časaka i srce mi je počelo raditi još brže, jer sam ugledao komad koji se svakodnevno ne ulovi.

Batina se tada svila, a čegrt (rola) radi precizno i popušta, kako bi teti oduzeo zadnju snagu. Pri kraju se je malo nakrenula, no voda je duboka i privlačim je još bliže. Nekoliko njenih laganih trzaja i stvorim odluku poći do nje, jer je plićak preopasan bez kuke. Ne misleći na opasnost nagazim preko čizme i digavši batinu u zrak jednim brzim pokretom uspijem se dočepati škrga. Brzi pokret obim rukama i sa tetom na ledinu. Zapuših cigaretu i krenem sa svojom »kapitalkom« pravać kući. Nisam osjećao ni vodu u čizmama a ni hladnoću u koljenima, jer svaki onaj koji je imao sreću da se podiči trofejem štuke od sedam i pol kila

malo podalje
la metra viso-
se očajno bo-
čas na lijevo,
asu ni makac.
y sa osjećajem
i zapeo u pod-
agano i u ča-
onovna borba.
a u podvodno
j suši stvorilo
me, pa je mo-
morala napu-
sam se da će
odlučio se na
o potezati ni-
jlon tanak i
okolnost ma-
Popuštao sam
t bila preveli-
ona nešto po-
omena prošlo,
Valjala se ko-
o, i po talasi-
da je komad
jer nemam ni
obalu je pre-

srce mi je po-
sam ugledao
vno ne ulovi.
a čegrt (rola)
kako bi teti
ri kraju se je
a je duboka i
ekoliko njenih
odluku poći do
san bez kuke.
nagazim preko
i zrak jednim
n se dočepati
rukama i sa
ših cigaretu i
nitalkom« pra-
ni vodu u či-
koljenima, jer
reću da se po-
dam i pol kila

i borbom od kojih 20-25 minuta, taj se
vječno sjeća tih lijepih časova i ponav-
lja ih svojim drugovima. (Na tom
istom mjestu sam dana 9. XI. o. g.
ulovio štuku od 4.10 kg; obje sam pre-
dao u zadrugu).

Osobito me veselilo da sam taj us-
pjeh postigao štapom, rolom i blinke-

rom, te trokukama izrađenim u našoj
Karlovačkoj ribarskoj radionici, koja
mi je opetovano dokazala da smo do-
rasli da sami proizvodimo prvoklasne
produkte, koje smo ranije uvozili iz
inozemstva.

Vicić Anton

O ŠTUKI — RAZBOJNIKU

Štuba je na tako rđavu glasu, da je
to u narodu donekle već dokumentarno
utvrđeno. Treba samo da pomislimo ka-
ko se govori o štuki u jezeru šarana.
Možda bi ova riba stoga već davno bila
iskorijenjena ili bar postala velika ri-
jetkost, kad se ne bi cijejala kao hrana.
Mnogi se, dakako, ne mogu s njome pra-
vo sprijateljiti zbog štukinih bezbrojnih
kostiju, ali ima sladokusaca koji štuku
proglašavaju naročito poslasticom.
Štuka može prema tomu za to da za-
hvali što su je priznali kao vnijednu vr-
stu hrane, jer inače bi je ljudi progono-
nili bez obzira na održanje vrste, pa ma
njen loš glas i ne bio baš sasvim oprav-
dan. U životinjskom carstvu ima mno-
go gubitaka koje su ljudi namijeli živo-
tinjama na osnovu više ili manje po-
grješnog rasuđivanja o štetnosti nekih
životinja. Kako u stvari stoji pitanje sa
štukom?

Jedna od osobina, koja se najčešće
upotrebljava u vezi sa osobinom štuke,
izražava se rječju: »proždrljiva«. Ali
štuka u istini nije ni sa svojom proždr-
ljivošću tako zla kako se to kaže u na-
rodu. Ona ima samo određena razdoblja
u godini u kojima napada sve što joj
dođe pred gubicu — dakle ne samo ri-
be, nego i toplokrvne životinje, koje
eventualno susretne u vodi. U ostala
razdoblja može štuka da vidi najveće
poslastice kako plivaju oko nje, a da ih
ni ne pogleda. Pravi ribar; ma štuku ovu
su izmjenu u ponašanju te ribe priznali

svojim stručnim jezikom, veleći da je
»štuka u zamahu« ili da »nije u zama-
hu«, već prema tomu da li ima svoje
proždrljivo vrijeme ili ga nema. Moglo
bi se misliti da se u to, možda, ne smi-
jemo pouzdati. Ali u ovom slučaju pri-
roda je dala upravo jamstvo za pona-
šanje štuke.

Kad dođe vrijeme suzdržavanja za
štuku, onda su njeni zubi popustili i
meso oko njih je nateklo. Sprema se iz-
mjena zubiju, a te pojave kvare štuku ra-
dost žderanja. Ova razdoblja javljaju se
u mjesečnim razmacima. Nije baš doka-
zano da ova izmjena zubiju mora uvijek
da pada u vrijeme mijene mjeseca, ma
da u biljnom svijetu imamo također sli-
čnih veza između rasta i mjesečnih
faza.

Štuka je osim toga naročito proždrlji-
va, pošto se svršši vrijeme mriještenja.
Što se tiče mnoštva razbojništava, koje
treba pripisati štuki, u toj ju tački, vje-
rojatno, nadmašuje grgeč, a dostižu ju
i druge velike i jednako razbojnički ra-
spoložene ribe, kao što su losos, smud i
pastrva. Baš činjenica što štuka sebi
redovno nameće vrijeme posta, škodila
je njenu glasu, jer je ona onda priro-
dno u ostalom vremenu sklona da na-
doknađi sve što je propustila. Osim to-
ga računaju joj kao zločinstvo to što
ona naročito rado guta baš velike ribe,
jer su ove vrijednije, nego li broj ma-
njih riba iste ukupne težine. Sve u sve-
mu posjednici ribnjaka trebali bi da